

राज्यात माहे ऑक्टोबर-नोव्हेंबर २०१९ मध्ये "क्यार" व "महा" चक्रिवादळामुळे झालेल्या अवेळी पावसामुळे झालेल्या शेतीपिकाच्या नुकसानीकरीता मौजे जळगांव खुर्द ता. नांदगांव जि. नाशिक येथील २६१ वंचित लाभार्थ्यांना निधी उपलब्ध करून देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्र. लोआप्र-२०२४/प्र.क्र.१३१/म-३
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : १३ सप्टेंबर, २०२४.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र. सीएलएस-२०१५/प्र.क्र. ४०/म-३, दि. १३/०५/२०१५
- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र. सीएलएस-२०१९/प्र.क्र. १९१/म-३, दि. १८/११/२०१९
- ३) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र. सीएलएस-२०१९/प्र.क्र.१९१/म-३, दि. १३/१२/२०१९
- ४) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र. संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.६७/म-११, दि. २४/१/२०२३
- ५) विभागीय आयुक्त, नाशिक यांचे पत्र क्र./मशा/कार्या/२/ नै.आ./२०२३/ज-३ जा.क्र./१३४, दि. २३/०९/२०२४.

प्रस्तावना :-

राज्यात माहे ऑक्टोबर-नोव्हेंबर २०१९ मध्ये "क्यार" व "महा" चक्रिवादळामुळे निर्माण झालेल्या परिस्थितीमुळे झालेल्या अवेळी पावसामुळे राज्यातील शेतीपिकांचे व बहुवार्षिक पिकांचे नुकसान झाल्याचे निदर्शनास आले होते त्याअनुषंगाने आपदग्रस्त शेतकऱ्यांना विशेष दराने मदत अनुज्ञेय करण्यात आली होती. त्याअनुषंगाने संदर्भ क्र. २ येथील दि. १८/११/२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये नाशिक जिल्हयास रु. १८१५०.८४ लक्ष व संदर्भ क्र. ३ येथील १३/१२/२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये ३३९,६६२.४५ लक्ष असे एकुण ५७८१३.२९ लक्ष निधी नाशिक जिल्हयास उपलब्ध करून देण्यात आला होता. सदर निधीचे वितरण जिल्हाधिकारी यांनी बीडीएस प्रणालीवर केले होते. मात्र, अनुदान समर्पित केल्यानंतर मौजे जळगांव खुर्द ता. नांदगांव येथील २६१ पात्र लाभार्थी अनुदानापासून वंचित राहिल्याचे निदर्शनास आले होते व त्याअनुषंगाने सदर वंचित लाभार्थ्यांना निधी उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने विभागीय आयुक्त, नाशिक यांनी संदर्भ क्र. ५ येथील दि. २३/०९/२०२४ च्या पत्रान्वये रु. २५,९२,९६०/- एवढे अनुदान मंजूर करणेबाबतचा प्रस्ताव शासनास सादर केला होता. त्याअनुषंगाने सदर प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

माहे ऑक्टोबर-नोव्हेंबर २०१९ मध्ये "क्यार" व "महा" चक्रिवादळामुळे निर्माण झालेल्या परिस्थितीमुळे झालेल्या अवेळी पावसामुळे झालेल्या शेतीपिकांचे / बहुवार्षिक पिकांच्या नुकसानीच्या अनुषंगाने मौजे जळगांव खुर्द ता. नांदगांव जि. नाशिक येथील २६१ वंचित

लाभार्थ्याना रु. २५,९२,९६०/- एवढे अनुदान मंजूर करून वितरीत करण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

२. शेती व बहुवार्षिक पिकांचे नुकसानीसाठी मदतीचे वाटप करतांना खालीलप्रमाणे दक्षता घेण्यात यावी.

i)प्रचलित नियमानुसार शेती / बहुवार्षिक पिकांच्या नुकसानीकरीता मदत ३३ टक्के अथवा त्याहून अधिक नुकसान झालेल्यांना अनुज्ञेय राहील.

ii)प्रचलित पध्दतीनुसार कृषी सहायक, तलाठी व ग्राम सेवक यांच्या संयुक्त स्वाक्षरीने पूर्ण करण्यात आलेल्या पंचनाम्यानुसार जिल्हाधिकारी यांनी दिलेल्या अहवालानुसार विभागीय आयुक्त यांनी शासनास अहवाल सादर केला असून सदर सादर करण्यात आलेल्या अहवालानुसार मदतीचे वाटप जिल्हाधिकारी यांनी करावे.

iii)सदर निधी विभागीय आयुक्त यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर निधी वितरित करण्याची कार्यवाही कार्यासन म-११ मदत व पुनवर्सन प्रभाग यांनी करावी.

iv)संबंधित बाधितांच्या बँक बचत खात्यात मदतीची रक्कम थेट जमा करण्यात यावी.

v)कोणत्याही बाधितांना रोखीने किंवा निविष्टा स्वरूपात मदत करण्यात येऊ नये.

vi)कोणत्याही लाभार्थ्याना मदत देतांना द्विरुक्ती होणार नाही याची तहसिलदार व जिल्हाधिकारी कार्यालयाने कटाक्षाने काळजी घ्यावी.

vii)शेत जमिनीच्या झालेल्या नुकसानीकरीता मदतीची रक्कम खातेदारांच्या बँक खात्यावर थेट जमा करताना मदतीच्या रक्कमेमधून कोणत्याही बँकेने कोणत्याही प्रकारची वसुली करू नये. याकरिता सहकार विभागाने योग्य ते आदेश निर्गमित करावेत.

viii)वरील निधी खर्च करतांना संदर्भाधिन शासन निर्णयातील सूचनांचे व निकषांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे. ज्या प्रयोजनाकरीता निधी मंजूर करण्यात आलेला आहे त्याच प्रयोजनासाठी सदर निधी खर्च करण्यात यावा.

ix)लाभार्थ्याना मदत वाटपाची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर लाभार्थ्याची यादी व मदतीचा तपशिल जिल्हयांच्या संकेत स्थळावर प्रसिद्ध करण्यात यावा. या सर्व सूचनाची अंमलबजावणी करण्याची कार्यवाही जिल्हाधिकारी यांची राहील.

x)सदर निधीतून करण्यात येत असलेल्या खर्चाचे लेखे निधी आहरित करण्यात येणाऱ्या कार्यालयाच्या स्तरावर ठेवण्यात यावे व करण्यात आलेल्या खर्चाचा कोषागार कार्यालये व महालेखापाल कार्यालयाशी त्रैमासिक ताळमेळ घेण्यात यावा. राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीमधून तसेच राज्य शासनाच्या निधीमधून उपलब्ध करून दिलेला उपरोक्त निधी खर्ची पडल्यानंतर तातडीने निधीची उपयोगिता प्रमाणपत्रे संबंधितांकडून प्राप्त करून घेवून एकत्रितरित्या शासनास सादर करण्याची जबाबदारी विभागीय आयुक्त यांची राहील.

३. वरील प्रयोजनासाठी येणारा खर्च हा मागणी क्र.सी-६, प्रधान लेखाशीर्ष २२४५- नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणार्थ सहाय्य, ०२, पूर, चक्रीवादळे इत्यादी, १०१, अनुग्रह सहाय्य (९१) राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकानुसार खर्च, (९१) (०५) नैसर्गिक आपत्तीमुळे पीक नुकसानीकरीता शेतकऱ्यांना मदत, ३१ सहाय्यक अनुदाने (२२४५ २४५२) या लेखाशीर्षाखाली अंतिमत: खर्ची टाकण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२४०९९६९९२३९२२४९९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(संजय कुडवे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
२. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव
३. विभागीय आयुक्त, नाशिक
४. आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
५. जिल्हाधिकारी नाशिक
६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
७. महालेखापाल (लेखा परीक्षण), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
८. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
९. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नाशिक.
१०. सह सचिव तथा वित्तीय सल्लागार, मदत व पुनर्वसन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. कार्यासन म-११, मदत व पुनर्वसन विभाग मंत्रालय, मुंबई यांना बीम्स प्रणालीवर निधी वितरित करण्याच्या विनंतीसह अग्रेषित
१२. कार्यासन अधिकारी, कार्यासन (अर्थसंकल्प-६/व्यय-१) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. कार्यासन अधिकारी, कार्यासन (१०-ओ/१३-ओ), कृषि विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१४. निवडनस्ती म-३ कार्यासन.